

KODUKANT JÄRVAMAA MTÜ STRATEEGIA 2014-2018

Kinnitatud üldkoosoleku poolt
24.04.2014

Mittetulundusühingu Kodukant Järvamaa strateegia 2014-2018 on jätk eelmise perioodi 2009-2013 strateegiale. Uuendatud arengustrateegia koostamise tingis ühelt poolt eelmise perioodi lõppemine, teiselt poolt aga vajadus täpsustada ühingu uuemaid tegevussuundi, pikemaajaliselt ette planeerida ühingu tegevusi ning anda juhatusele suuniseid organisatsiooni sihipärasemaks juhtimiseks.

Kodukant Järvamaa strateegia on suunatud organisatsiooni liikmetele ühtse arusaama kujundamiseks. Samas annab strateegia ülevaate Kodukant Järvamaa tegevussihtidest ühingu koostööpartneritele.

Dokumendis on sõnastatud maakonnaühenduse missioon ja visioon ning järgmise viie aasta olulisemad arengusuunad, nende olulisus, kokkulepitud eesmärgid ja tegevused. Dokumendi lõpuosas on kirjeldatud strateegia elluviimist ning tulemuste hindamist

Ühingu tegevused on järgneval viiel aastal jaotatud kolme valdkonda: küla ja kogukond; inimesed kogukonnas ning elujõuline organisatsioon. Igal valdkonnal on oma eesmärk, ülesanded ning eesmärkide saavutamist toetavad tegevused.

Strateegia koostamist juhtis Kodukant Järvamaa juhatus. Protsessis osalesid mitmed aktiivsed liikmed või juriidiliste liikmete esindajad. Arengudokumendi koostamisprotsessi oli kaasatud Järvamaa kogukonna konsulent Silva Anspal, kelle otseseks ülesandeks oli juhendada ja nõustada, samuti oli tema juhtida 2-päevane seminar.

Kodukant Järvamaa strateegia 2014-2018 on valminud Kodanikuühiskonna Sihtkapitali poolt rahastatud projekti „Eesmärgipärase tegevuse heaks“ kaasabil. Projekti raames toimus 2 mõju hindamise seminari, 1 suurem 2-päevaline strateegiaseminar ning 6 töökoosolekut, milles kokku osales 56 inimest. Lisaks viidi liikmeskonna hulgas läbi ankeetküsitlus, mille käigus koguti kokku mõtted ja ettepanekud 34 vastanult. Laekunud arvamused ja ettepanekud koondati kokku, analüüsiti ning need võeti arvesse uue perioodi tegevuste planeerimisel. Kodukant Järvamaa liikmed said dokumendi tööversiooni teha täiendus- ja parandusettepanekuid, väljastpoolt strateegiakoostamisega tegelenud tegevmeeskonda kasutati seda võimalust siiski vähe. Kodukant Järvamaa üldkoosolek kinnitas strateegia 24. aprillil 2014.

HETKEOLUKORRA KIRJELDUS

Maaelu alustalaks on traditsiooniline külaühiskond, kust on pärit meie rahvuslik esivanemate kultuur ja traditsioonid. Paraku on tänasel päeval elu maal juba päris keeruliseks muutunud - töökohti on järele jäänud vähe, töö on neis suhteliselt madalalt tasustatud, suletakse koole ja arstipunkte, bussiliine ning postkontoreid jms. Kuigi maaelul on ka tänasel päeval säilinud veel oma võlu- kaunis loodus, rahu ja vaikus- on paljud inimesed praktilistel kaalutlustel

küladest lahkunud, aktiivne elu on koondunud linnadesse ning paljud maapiirkonnad on hakanud tühjenema.

Külakogukondade ja maaelu arendamisega seotud inimesed on veendunud, et maaelus on võimalusi, st külades on väärtuslik elukeskkond ning üheskoos on võimalik maaelu paremaks ja atraktiivsemaks muuta. Kuna ise selles keskkonnas elatakse, teatakse sageli, millest tuleks pihta hakata ja kuidas edasi liikuda.

Tänases ühiskonnas sõltub palju omavahelistest suhetest ning oskuslikust suhtlemisest, olulised on läbirääkimise, hea eneseväljendamise, teiste kuulamise jms oskused. Teadmiste ja kogemuste vahetamise ning üksteise innustamise kaudu on mitmetele probleemidele võimalik lahendusi leida, lisaks suudetakse üheskoos plaane tulemuslikumalt ellu viia.

Olukorras, kus linnade areng toimub väga jõudsalt, on maapiirkondade areng suures osas kohalike inimeste teadlikkuse ja ettevõtlikkuse hooleks jäetud. Õnneks võimaldavad mitmed programmid ja fondid külaliidritel oma kodukohta heaks palju ära teha ning vajalikke ressursse piirkonda juurde hankida. Järvamaal on 174 küla ja 9 alevikku, millede hulgas on väga aktiivseid, kuid on ka ühistegevust veel mittealustanud külasid. Eesti Külaliikumine Kodukant koostas 2012. a lõpus külaliikumise andmebaasi, milles sisalduvad andmed Eestimaa külade, külavanemate, külades tegutsevate mittetulundusühingute, külamajade kohta. Järvamaa andmete kokkukogumise ja edastamisega tegeles Kodukant Järvamaa, tema on oma ülesandeks võtnud selle andmebaasi regulaarse parandamise ja täiendamise, samuti selle avalikustamise oma veebilehel. Nimetatud andmebaasi järgi on külavanem valitud 121 Järvamaa külal, 109 külas toetab kohalike inimeste tegevusi külaselts või muu mittetulundusühing. 72 Järvamaa külal on olemas nii külavanem kui ka selts.

Mittetulundusühing Kodukant Järvamaa näeb oma rolli Järvamaa maa-elanikkonna teadlikkuse suurendamises, kogukondade tugevdamises ning arendustöös vajaliku infoleviku korraldamises. Tänapäev ei ole oma tegevusega jõutud veel maakonna kõigisse piirkondadesse, seega on võimalus oma tegevust laiendada. Esile on kerkinud konkreetsed sihtgrupid, kelle kaasamisel ja aktiveerimisel on külade arengu seisukohast oluline tähtsus. Kodukant saab kaasa aidata külade ja maaelu probleemide laiemale teadvustamisele ning muuta tihedamaks ja tõhusamaks külakogukondade omavahelist suhtlemist. Kodukant saab olla ühendavaks vahelülis külakogukonna ja riigi vahelises suhtlemises.

KÜSITLUSE JA MÕJU HINDAMISE SEMINARIDE TULEMUSED

Kodukant Järvamaa konkurentsieelised maakonna teiste mittetulundusühingute seas tagab pikk tegutsemisaeg ja sellega kogunenud kogemused. Kuna tegevusega ollakse liikmetele piisavalt lähedal, võimaldab see vajadusel kiiret reageerimist. Ühingu tegevliikmete hinnangul ollakse mitmeski mõttes ainulaadsed ja omapärased - nn külähullud.

Küsitluste tulemused ning seminaridel toimunud arutelud andsid kinnitust, et külaliikumise ning sh katusorganisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb enam panustada inimestesse. On ju oluline, et ka edaspidi oleks ikka neid, kes on valmis võtma vastutust külaelu arendamise eest, et oleks kellegagi nõu pidada ja tunda küünarnukitunnet. Kuigi ühingu sees valitsevad normaalsed ja sõbralikud suhted, ei ole kõik liikmed motiveeritud olema aktiivsed.

See viitab asjaolule, et ühingu sees ei ole tänane otsuste tegemine ehk kõige parem, otsustusprotsessi tuleks kaasata rohkem liikmeid ning erinevate külade esindajaid.

Nii peetaksegi Kodukant Järvamaa tegevuses enam oluliseks jätkuvate heal tasemel koolituste ning õppereiside korraldamist ehk kogukonnaga koos kasvamist. Häid suhteid saab veelgi tugevdada paranenud infoliikumise, koos tegutsemise ning enamate ühiste ettevõtmistega. Järvamaa külade esindajad peavad oluliseks koostööd omavalitsustega ning külade tegevuse toetamist kohalike omavalitsuste poolt. Samuti väärtustatakse projektikavanditele erinevate fondide kaudu rahalise toe leidmist, seltsimaja või külaplatsi olemasolu, külainimeste aktiveerimist, külade ja külaseltside vahelist koostööd jne.

Kuigi igasuguse jätkusuutlikkuse tagab sageli just töö noortega, leidsid Kodukant Järvamaa liikmed, et külaliikumises ei peaks noortele eraldi keskenduma. Noori tuleb tegevustesse kindlasti haarata, kuid neile eraldi ettevõtmised jäägu paljude noorteorganisatsioonide korraldada. Sellest otsusest lähtuvalt ei leia noorte valdkonna tegevused ühingu uue perioodi strateegias enam eraldi kajastamist. Muud varasemad strateegilised tegevusvaldkonnad on jätkuvalt olulised, kuigi kajastuvad strateegia ülesehituses mõnevõrra teistsuguselt.

Kodukant Järvamaa MTÜ (KKJ) strateegia 2014-2018

Kodukant Järvamaa missioon on ühendada ja väärtustada maaelu arengut oluliseks pidavaid inimesi ning toetada eluterve ja elamisväärse keskkonna kujunemist Järvamaa küllades.

Me väärtustame:

- maal elavat aktiivset ja teotahtelist inimest, kes soovib maaelu paremaks muuta;
- kohalike külaseltside ning kogukondade arengut;
- kogukondade vahelist koostööd;
- traditsioonide elushoidmist;
- maaelust positiivse pildi kujundamist.

Kodukant Järvamaa tunnuslause on: KODUKANT VAJAB MEID!

VISIOON

Kodukant Järvamaa on jätkusuutlik külaelu edendav ja tunnustav organisatsioon, kelle tegevust juhivad vajalike oskustega tegevmeeskond ning toetab aktiivne liikmeskond, ühingul on tihedad koostöösidemed ja ühised ettevõtmised erinevate maaelu edendavate organisatsioonidega.

ARENGUSUUNAD

I KÜLA JA KOGUKOND

Toetame Järvamaa külade arengut ja nende traditsioonide säilimist, kaitseme külade huvisid omavalitsuse ja maakonna tasandil.

Valdkonna olulisus:

Kodukant Järvamaa põhikirjaline eesmärk on tähtsustada külaelu kui eesti rahva, tema kultuuri ja traditsioonide järjepidevuse kandjat; toetada kohaliku arengu protsesse Järvamaa külades.

Maapiirkonnad, mitmekesised kaunid maastikud ja koos nendega ka külad, on Eesti riigi olulisteks osadeks, mis aitavad hoida meie maa omanäolisust ja säilitada kultuuri. Meie esivanemate aegne kultuur ja traditsioonid on aja jooksul mõjutusi saanud teistest kultuuridest ning üha rohkem tänapäeva globaliseeruvast ja linnastuvast eluviisist. Veel allesjäänud traditsioone tuleb siiski säilitada, nii meie endi, kui ka tulevaste põlvete jaoks.

Maaelu on väga oluline ka majanduslikus mõttes. Sõltuvad ju olulised majandusvaldkonnad – põllumajandus ja metsandus otseselt maaelust ning vastupidi – maaelu sõltub neist. Oluline maaeluga seotud majandusvaldkond on maaturism. Kuna maaelu üks põhilisi alustalasid on küla, siis nii kultuurilises kui ka majanduslikus mõttes on väga oluline, et Eestimaal säiliks ja edeneks traditsiooniline külaelu ning külakogukond, et külas oleks olemas elu, tootmine ja kultuur.

Järvamaal on mitmeid nn „ärkanud“ külasid, kus on olemas aktiivne ja tegus külavanem, külaselts või ka mõlemad. Neil on juba oskused ja kogemused sihipäraselt tegutseda ning oma plaanidele rahastusi hankida.

Veelgi rohkem on aga nn „uinuvaid“ või alles „ärkavaid“ külasid, kus küll inimesed on juba aru saanud, et ühiselt tegutsedes on võimalik oma elukeskkonna parandamisel palju korda saata ning neil on tekkinud soov midagi muuta, kuid samas jääb puudu vajalikest oskustest ja teadmistest. Nendel juhtudel osutub vajalikuks väike tõuge julgustamise ja nõustamise näol.

Eesmärk:

Järvamaa on kaetud aktiivsete ja kokkuhoidvate külakogukondadega, kes elukeskkonna parandamiseks teevad omavahel tihedalt koostööd ning kaasavad ühistegevustesse üha uusi aktiveeruvaid piirkondi.

ÜLESANDED	TEGEVUSED	TULEMUSED	MÕÕDIKUD või HINDAMISKRITEERIUMID
toetada aktiivsete külaseltside tekkimist ja olemasolevate ühenduste jätkusuutlikkust	koolituste, teabepäevade ja õppereiside korraldamine; külaseltside nõustamine; parimate praktikate koondamine kogumikuks (<i>trükisena või kodulehel</i>)	külade arengut ning ühistegevust korraldavad aktiivsed ja jätkusuutlikud külaseltsid ja/või külavanemad	tegutsevate külaseltside arv; õppetegevustes osalenud külaseltside arv aasta jooksul nõustatud külaseltside arv;
aidata külaseltsidel välja töötada erinevaid kogukonnateenuseid	koolituste korraldamine; külaseltside nõustamine parimate praktikate aktiivse	kohalike teenuste hulk piirkonnas on kasvanud; külakeskused on	enamikes külakeskustes toimuvad ühissündmused vähemalt neli korda aastas;

	jagamise kaudu	aktiivsemas kasutuses; külaseltsid on KOV rahastusest vähem sõltuvad	enamikes külamajades pakutakse vähemalt 2 kogukonnateenust
jätkata väljakujunenud traditsioone ning küladele oluliste maineürituste korraldamist	tegijate tunnustamine - aasta küla konkursi korraldamine; maakondliku küladepäeva korraldamine; seltside kokkutulekute korraldamine;	Järvamaa külad on heakorrasstatud; küladele ja seltsidele on võimaldatud ühist meeldivat ajaveetmist ning omavahelist võistlemist; üksteise tegemistest teatakse rohkem	mainesündmustel osalenute arv; konkursile esitatud külade arv; sündmustel osalejatelt saadud tagasiside
algatada omavalitsustes külade ümarlaudade kooskäimise traditsioonid	ümarlaudade eestvedajate leidmine; omavalitsustes selle idee ja eesmärgi tutvustamine; ümarlaudades osalemine kohalike kutse korral	kohalikud külavanemad ja sädeinimesed on rohkem kaasatud KOV juhtimisse; külaelanikud on enam informeeritud; KOV ametnikud on enam teadlikud probleemidest külares	igas Järvamaa vallas on leitud kohapealne ümarlaudu korraldav isik; vähemalt 5 vallas toimuvad regulaarsed külaliikumise ümarlaud

II INIMESED KOGUKONNAS

Toetame koolituste ja nõustamise kaudu oma kodukohast hoolivaid ja maaelu väärtustavaid inimesi, märkame ja tunnustame tegijaid.

Valdkonna olulisus:

Kogu meie ühiskonna aluseks on inimesed, seega on ka maa- ning külaelu säilimisel ja arenemisel oluline maal elavate inimeste hulk. Paljudes maapiirkondades on probleemiks elanike (eriti just noorte) väljavool, põhjuseks enamasti töökohtade puudus või väikesed palgad.

Inimestel tuleb aidata leida lisamotivaatoreid, mis innustaksid neid jätkuvalt maal elama ja miks mitte ka linnast maale elama kolima. Eriti just nooremate inimeste puhul on oluline, et ka külares toimuks mingi tegevus ja inimestel oleks võimalik oma energiat erinevatesse tegevustesse suunata. Kui inimesed muutuvad aktiivsemateks ja tegusamateks, siis on tõenäosus suurem, et maale tekib juurde ka töökohti.

Oluline on leida üles inimesed, kes soovivad panustada maaelu edendamisse, neid tunnustada ja innustada. Aktiivsete inimeste tunnustamisega julgustame ka teisi inimesi aktiivsemalt tegutsema.

Eesmärk:

Järvamaa külares elavad oma kodukohast hoolivad ja maaelu väärtustavad inimesed, tublimad neist on märgatud ja tunnustatud, Kodukant Järvamaal on nendega aktiivne kontakt.

ÜLESANDED	TEGEVUSED	TULEMUSED	MÕÕDIKUD või HINDAMISKRITEERIUMID
ärgitada üha uusi külakogukondi ja nende	uute potentsiaalsete kogukondade eestvedajate	erinevatesse piirkondadesse on tekkinud uusi	tegutsevate külaliidrite arv

liidreid tegutsema ühise eesmärgi nimel.	leidmine ja julgustamine; erinevate tegevuste kaudu noorte kaasamine külaliikumisse; positiivsete kogemuste aktiivne levitamine	sädeinimesi, kes soovivad piirkonna arendamise nimel tegutseda, vastutust võtta ning oma kogukondi kaasata	
arendada külvavemate ja sädeinimeste võrgustikku	regulaarne külaliikumise andmebaaside täiendamine; infovahetuse korraldamine;	külaliikumise kohta on ajakohane ja informatiivne, pidevalt täiendatav andmebaas; võrgustiku liikmed saavad samast ja üheaegset infot; külakogukonnad on informeeritud, neis on kasvanud tegutsemisvalmidus	erinevate kasutuses olevate postiloendite (meililistide) arv; võrgustikuga liitunud rahulolu küsitluste vastused
motiveerida ja innustada aktiivseid maaelu edendajaid	tublide tegijate märkamine ja nende esitamine tunnustamiseks erinevatele konkurssidele; aasta sädeinimese konkursi korraldamine; tegijate tunnustamine ka muudel erinevatel viisidel (st konkursside väliselt); tiheda kontakti loomine kõigi aktiivsete tegijatega	järjest enam on levinud mõtteviis, et iga ühiskondlikult ja vabatahtlikult tehtud tegu väärib tunnustamist; tunnustamisvajaduse äratundmine ja rõõmu tundmine tunnustamisest; KKJ liikmeskonda on lisandunud uusi aktiivseid tegijaid	KKJ tegevuses aktiivselt osalevate liikmete arvu kasv; sädeinimese konkursile esitatud kandidaatide arv; KKJ poolt erinevatele konkurssidele tunnustamiseks esitatute arv
aidata kaasa külaelu kestmajäämisele	külade ajaloo jäädvustamine; ühistegevuse kogemuste kokkukogumine ja jäädvustamine	kohalikud elanikud tunnevad oma piirkonna ajalugu; oma kodukandi ajaloo ja traditsioonide tundmine tekitab inimestes suuremat sidet kodukohaga; teiste kogemuste kaudu on leitud uued võimalused külaelu arendamiseks	külade ning külaseltside aktiivsete ja sisukate kodulehtede arv; külakroonikat pidavate külade arv; väljaantud külaraamatute jm sarnaste trükiste arv

III ELUJÕULINE ORGANISATSIION

Arendame organisatsiooni ja liikmeskonda ning tagame selle läbi organisatsiooni jätkusuutlikkuse.

Valdkonna olulisus:

Kodukant Järvamaa (KKJ) on tegutsenud küll juba pikki aastaid, kuid paljudes Järvamaa küldes pole olnud selle organisatsiooniga kokkupuudet ja mitmel pool ei teata sellest eriti midagi. Seetõttu ei osata vajadusel ka nõu ja info saamiseks ühingu poole pöörduda.

KKJ liikmeskond on olnud viimastel aastatel arvuliselt suhteliselt muutumatu ja pigem väheaktiivne. Ühingu tegevus on olnud peamiselt projektipõhine ning sõltub suures osas rahastajatest ja toetajatest.

Oluline on suurendada KKJ tuntust maakonna külades ning ühingu panust kodanikuühiskonna protsesside kujundamisel ja kaasärääkimisel. Et meid „võetaks tõsiselt“, peab organisatsioon muutuma nähtavamaks, säilima peab avatus ja usaldusväärsus.

Eesmärk:

Eduka ning läbipaistva tegevusega on Kodukant Järvamaa saavutanud usaldusliku maine oma liikmete, Järvamaa külakogukondade, erinevate koostööpartnerite ning rahastajate seas.

ÜLESANDED	TEGEVUSED	TULEMUSED	MÕÕDIKUD või HINDAMISKRITEERIUMID
suurendada aktiivsete liikmete arvu	juhatuse koosolekute korraldamine Järvamaa külamajades ja -tubades, et ühingu tegevus liiguks lähemale külaseltsidele	külaseltside liikmed on KKJ juhtimisest rohkem teadlikud; avatud tegevus on kasvatanud inimeste huvi KKJ vastu ning soovi erinevates tegevustes kaasa lüüa	aktiivsete liikmete arv, kes osalevad vähemalt ühel üritusel aastas (v.a küladepäeval), on kasvanud 10%; kõik liikmed panustavad vähemalt liikmemaksuga.
suurendada liikmetega tehtava töö mahtu, sh suurendada sisulist tööd	regulaarse info edastamise korraldamine, sh külaelu arenguid puudutavate otsuste ja info vahendamine; vabariikliku katusorganisatsiooni Eesti Külaliikumine Kodukant tegemistest info edastamine; organisatsiooni missiooni, visiooni ja väärtuste tutvustamine; liikmete soovide ja rahulolu väljaselgitamine	liikmed on põhjalikumalt informeeritud; liikmed on liikmelisusega rahul; liikmed on aktiivsemalt kaasatud ühingu tegevustesse ja ka juhtimisse	ankeetküsitlused 1 kord aastas; küsitlustulemuste analüüsi tulemused
tugevdada võrgustikku ja suurendada organisatsiooni tuntust	organisatsiooni mõju ning lisandväärtuste loomise hindamine; oma pressiesindaja leidmine või väljakoolitamine; ühingu kodulehe arendamine; sagedasem ühingu tegevuse tutvustamine meedia kaudu; ühingu esindajate osalemine otsustusprotsessides või maaelu ja vabakondade teemalistel üritustel, sh arengudokumentide koostamisel ning külaelu puudutavate seaduste ettevalmistamisel	ühingu koduleht on kaasaegne, informatiivne ja aktiivselt kasutatav; ühingust edastatavad pressisõnumid on aja- ja asjakohased; külaliikumises osalejate ettepanekud on kajastatud maa- ja valdkondlikes arengudokumentides; ühingu positiivne maine; KKJ on kaasatud maa- ja külaelu arengut puudutavate otsustusprotsesside väljakujundamisse	meediakajastuste arv – meediakajastus igast liikmetele ja avalikkusele suunatud sündmusest; kodulehel info kajastuste sageduse suurenemine; arengudokumentidesse esitatud ettepanekud ja nende edasised arengud (mis juhtus)
kasvatada ühingu tegutsemisvõimekust ja kindlustada selle jätkusuutlikkus	heal tasemel koolitustel, infopäevadel ja õppereisidel osalemine, üksteiselt õppimine; organisatsiooni	vajalike teadmiste ja oskustega ning sisemist motivatsiooni omavad juhatuse liikmed;	aktiivsete liikmete arvu suurenemine 10%; omatulu osakaalu järjepidev

	juhtimiskvaliteedi analüüsimine; uute aktiivsete liikmete leidmine ja kaasamine, kes oleksid valmis osalema ka organisatsiooni juhtimises; vastutusvaldkondade täpsem jaotamine juhatuse liikmete vahel; omatulu suurendamiseks teenuste väljaarendamine	ülesannete ja vastutuse jaotus; tasuline tegevjuhi töökoht; jätkusuutlik ning ennast igapäevaselt äramajandav organisatsioon	kasv; teostatud juhtimise analüüsid 1 kord aastas
parandada koostööd partneritega	koostöö tugevdamine Järvamaa Arenduskeskuse ja Leader tegevusgruppidega; aktiivne osalemine kohtumistel valdkondlike juhtide ja/või „võtmeisikutega“	operatiivne ja asjatundlik info otse allikatelt; toetuse saamise võimaluste laienemine; organisatsiooni võimekuse kasv	ühiselt korraldatavad sündmused (vähemalt 1-2 tk aastas)

STRATEEGIA ELLUVIIMINE, HINDAMINE JA TÄIENDAMINE

Strateegiat viib ellu ühingu tegevmeeskond, so juhatuse liikmed, projektijuhid ning aktiivsed liikmed. Tegevusteks kasutatakse suurel hulgal vabatahtlikku tööd, ühingu omavahendeid ning projektitoetusi erinevatelt fondidelt.

MTÜ Kodukant Järvamaa strateegia hindamist korraldatakse ühingu juhatuse poolt üks kord aastas. Hindamise aluseks on erinevad mõõdikud ning projektide aruanded. Hindamise tulemusel valminud kokkuvõtet ülesannete ja eesmärkide täitmisest tutvustatakse igal kevadel ühingu üldkoosolekule, samaaegselt eelmise aasta majandusaasta aruande kinnitamisega. Üldkoosolekul toimub ka strateegia täitmise põhjalikum arutelu.

Ühingu liikmed võivad strateegia täiendamise ettepanekuid esitada jooksvalt. Igal aastal jaanuari lõpuks laekunud ettepanekud arutatakse veebruaris-märtsis läbi Kodukant Järvamaa juhatuse poolt. Strateegia täiendamise või muutmise otsused teeb üldkoosolek.